

HANKEHAKU 2024 PORIN KAUPUNKI

Avainasema nuorten työpajatoiminta

Hankkeen tiivis kuvaus

Avainasema nuorten työpaja on suunnattu 17-29-vuotiaille porilaisille nuorille, jotka ovat jääneet työelämän tai koulutuksen ulkopuolelle. Nuorta on tukemassa yksilö ja työvalmentaja. Tarjoamme työkokeilumahdollisuuksia, palkkatuella työllistymistä sekä koulutussopimuksia.

Hankkeen kesto ja ajankohta

11.9.2024 – 10.9.2025

Hankkeen kohderyhmä

Työpajatoiminnan pääkohderyhmänä on 17-29-vuotiaat porilaiset nuoret, jotka ovat koulutuksen tai työelämän ulkopuolella ja tarvitsevat lisätukea päästäkseen omalla polullaan eteenpäin.

- nuoret, joilla on uhkana opintojen keskeytyminen
- osatyökykyiset
- monialaisen palvelun tarpeessa olevat
- pidempään työttömänä olleet nuoret, maahanmuuttajat
- muut erityisen heikossa työmarkkina-asemassa olevat
- vähintään 2 vuotta (24 kk 28 kk aikana) työttömänä olleet palkkatuettuun työhön

HANKESUUNNITELMA

Toiminta-ajatus ja arvot

Avainasemalla nuorten työpajalla tähdätään siihen, että nuori on avainasemassa omassa elämässään ja siihen liittyvissä päätöksissä. Haluamme mahdollistaa nuorelle aidon vuorovaikutuksen ja kohtaamisen. Nuorta ovat työpajalla tukemassa yksilö- ja työvalmentaja.

Työpajatoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, joka räätälöidään jokaisen asiakkaan kohdalla yksilöidysti asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Ohjaavia toiminnan peruspilareja Avainasemalla ovat suhdeperustainen, antirasistinen, traumatietoinen ja ratkaisukeskeinen työote.

Asiakkaat tulevat pajalle useita eri polkuja. Useimmiten lähettävänä tahona on TE-toimisto, Työllisyyden Kuntakokeilu tai Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP). Osa asiakkaista ohjautuu etsivän nuorisotyön tai muun verkoston kautta ottamaan yhteyttä Avainasemaan nuorten työpajaan. Avainaseman valmentajat ovat aktiivisia Porin nuorten verkostossa ja Satakunnan työpajaverkostossa. Avainasema on tuottanut mainosmateriaalia virkailijoille ja muulle verkostolle sekä on käyty esittelemässä hanketta paikan päällä ja kutsuttu virkailijoita tutustumaan työpajalle, jota aiotaan jatkaa säännöllisesti.

Nuori voi myös ottaa itse yhteyttä Avainasemalle löytämänsä markkinoinnin (somekanavien, nettisivujen tai suullisen viestinnän) perusteella. Tutustumiskäynnin jälkeen valmentaja ottaa yhteyttä nuoren virkailijaan, mikäli niin käynnillä nuoren kanssa sovitaan.

Työpajalla toimitaan työkokeilussa, koulutusopimuksella sekä palkkatuetussa työsuhteessa. Pyrimme neuvottelemaan työllisyyspalveluiden kanssa myös mahdollisesta vapaaehtoisuuteen perustuvasta sopimusmallista, joka katsottaisiin työllistymistä tukevaksi toiminnaksi.

Työpajalla arvioidaan ja vahvistetaan työ- ja toimintakykyä, tehdään palvelutarpeen arviointia sekä kartoitetaan nuoren jatkopolkuja.

Asiakkuuden aikana:

- Vahvistetaan nuoren yhteiskunnallisen vaikuttamisen tunnetta, arjenhallintaa, sosiaalisia taitoja sekä työ- ja toimintakykyä.
- Lisätään nuoren pärjäävyyttä, osallisuutta, taloustaitoja, työelämätaitoja, koulutustasoa ja toiveikkuutta.
- Ennaltaehkäistään työttömyyttä, syrjäytymistä ja riippuvuuksia.
- Tunnistetaan nuoren omia arvoja, voimavaroja ja haasteita.
- Suunnitelmiin ja tavoitteisiin tehdään tarvittaessa muutoksia yhdessä asiakkaan ja lähettävän tahon kanssa.

Työpajatoiminnan vahvoja arvoja ovat:

- nuorten tasa-arvoinen ja reilu kohtelu
- yksilön oikeuksien kunnioittaminen
- nuorten osallistumisen ja osallistamisen tukeminen
- yksilöllinen ja vahva tuki tavoitteisiin pääsemiseksi
- luonnon ja elämän kunnioittaminen
- kestävä kehitys

Avainaseman nuorten työpajatoiminnan tausta ja tavoitteet

Avainasemaa nuorten työpajaa hallinnoi vuonna 2001 perustettu yhdistys Satakunnan hyvinvointi- ja kulttuuriyhdistysten tuki ry. Yhdistys on hallinnut seitsemää eri työllisyyspoliittista hanketta, joista tällä hetkellä on käynnissä Avaimet työelämään-hanke. Yhdistys sai Aluehallintovirastolta valtionavustuksen nuorten työpajan kehittämishankkeeseen 12.12.2022, sekä hankkeen omavastuuosuuteen hankeavustuksen Porin kaupungilta 16.6.2023. Saatamme työntekijävalinnat tehtyä, Avainasema nuorten työpaja pääsi aloittamaan toiminnan 11.9.2023.

Tavoitteet:

Vahvistaa Satakunnan hyvinvointi- ja kulttuuriyhdistysten tuki ry:n alaista nuorille suunnattua työpajatoimintaa ja lisätä nuorille suunnattua tukea suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Avainasema on suunnattu 17–29-vuotiaille porilaisille nuorille, jotka ovat jääneet työelämän tai koulutuksen ulkopuolelle. Avainasema tarjoaa nuorille suunnattuja työkokeilun, palkkatuetun työn sekä koulutusopimusten solmimismahdollisuuksia.

Avainasema vahvistaa nuorten arjenhallintaa, sosiaalisia taitoja sekä työ- ja toimintakykyä. Avainasema lisää nuorten osallisuutta omaan elämään sekä yhteiskuntaan ja lisää nuorten

työelämätaitoja ja kouluttautumista. Työpaja ennaltaehkäisee olemassaolollaan työttömyyttä, syrjäytymistä ja riippuvuuksia.

Haetun avustuksen käytöllä pyritään vakiinnuttamaan Avainasemalle jo olemassa olevien sopimusten rinnalle enemmän vapaaehtoisuuteen perustuvia sopimuksia pajalle tulemisen mahdollisuuksien laajentamiseksi. Tätä on jo onnistuneesti otettu käyttöön esimerkiksi Oulussa. Tavoitteena on luoda toimintamalleja tämänkaltaiselle toiminnalle Poriin paikallisen TE-toimiston, Kuntakokeilun ja TYP:in kanssa.

Määrälliset tavoitteet:

Työkokeiluun: 30 vuodessa

Palkkatuki (100%): 10-15 vuodessa

Koulutusopimus: 10-15 vuodessa

Vapaaehtoisuuteen perustuva sopimus: 10-15 vuodessa

Osatutkintojen määrä: Tavoitteeksi asetetaan nuorten kohdalla 10-30

Paikko-osaamistodistus pyritään kirjoittamaan jokaiselle nuorelle, jonka asiakkuus kestää pajalla riittävän pitkään, jotta arviointia kyetään tekemään.

Osallistumisen kesto vaihtelee sen mukaan, millaisella sopimuksella nuori Avainasemalle tulee. Työkokeilun kesto voi olla 1-6 kuukautta. Palkkatukijakson kesto on pääsääntöisesti 5 tai 10 kuukautta. Koulutusopimus on määräaikainen, ja sen kesto sovitaan yksilöllisesti suoritettavien opintojen mukaan.

Avainaseman asiakkaita ohjaavat avustuksella palkatut kaksi työntekijää. Heidän lisäksi nuoria ohjaa yhdistyksen palkkatuella palkkaamat työpajaohjaajat (arvio 4).

Avustuksella pyritään Avainasemalla

Ennaltaehkäisemään nuorten:

- mielenterveyden ongelmia
- riippuvuuksia
- rikollisuutta
- syrjäytymistä (syrjäytymiskierteen katkaisu tai ehkäiseminen)
- työttömyyttä

Vahvistamaan nuorten:

- aktiivisuutta elämässään
- arjenhallintaa
- harrastuneisuutta
- jaksamista
- sosiaalisia taitoja
- stressin sietokykyä ja resilienssiä
- tekemällä oppimista
- terveyttä ja päihteettömiä elintapoja
- työ- ja toimintakykyä

Lisäämään nuorten:

- kouluttautumista (kokonaiset tutkinnot, kurssit tai osatutkinnot)
- luottamusta itseensä ja ympärillä olevia kohtaan

- osallisuutta yhteiskuntaan ja omaa elämää koskeviin päätöksiin
- toimijuutta kestävästä kehitystä kohti
- työelämätaitoja
- vertaistuellista toimintaa
- ympäristötietoutta

Toimenpiteet ja tehtävät

Toimenpiteet:

- Työkokeilu, palkkatuki ja vapaaehtoisuuteen perustuvat sopimukset
- Koulutussopimukset
- Henkilökohtainen valmennussuunnitelma
  - Suunnittelu keskustellen ja visuaalisia apukeinoja käyttäen
  - Huomioiden verkoston tuottamat jo aikaisemmin laaditut tavoitteet
- Työtehtävien opinnollistaminen (osa- ja kokotutkinnot)
- PAIKKO-osaamistodistus (valtakunnallisesti hyväksytty)
- Oppisopimus ja koulutussopimus
- Mahdolliset tarvittavat korttikoulutukset
- Yksilövalmentajan ja työvalmentajan jatkuva tuki
- Henkilökohtainen ohjaus
- Ohjaava, ratkaisukeskeinen, keinoja arkeen antava, suhdeperustainen ja motivoiva yksilövalmennus
  - Säännöllinen toteutuminen koko Avainasema jakson ajan 1–2 viikon välein
  - Kesto noin tunti kerrallaan tai tarpeen mukaan
  - Aitoa kohtaamista ja kuuntelua ihmiseltä toiselle ihmiselle
- Työkykyarviointit
- Jännittäjäryhmät

Esimerkkejä työtehtävistä, joissa nuoret voivat olla mukana:

- kädentaidontyöt: virkkaus, neulonta, kudonta, ompelu, verhoilu, makramee, maalaus, kankaanpainanta, kankaanmaalaus, hartsityöt, puutyöt, entisöinti, keramiikka sekä helmi- ja korutyöt
  - Avainasema jaksolla mahdollisuus oman kiinnostuneisuuden mukaan kokeilla mitä tahansa erilaisia kädentaidontekniikoita, joihin työpajalla on välineet, tarvikkeet, tila ja ohjaajilla taito ohjata kyseessä olevaa tekniikkaa.
  - Työpajalla monia erilaisia työtiloja eri kädentaidontekniikoiden toteutusta varten: iso käsityöpaja, puuverstas, ompelimo, kutomo, monitoimitila ja erilaisia pienempiä rauhallisempaan työskentelyyn sopivia työtiloja.
- tuotesuunnittelu: pajamyymälän tuotteiden ideointi ja suunnittelu
- materiaali- ja tekstiilipankin työt sekä pajapuoti: asiakaspalvelu, myynti, kassatyöskentely, tavaran vastaanotto, lajittelu ja esillepano, hinnoittelu ja somistaminen
- graafinen suunnittelu ja valokuvaus: tapahtumamarkkinoinnin suunnittelu, mainosten suunnittelu, tuotokuvaus
- siivoustyöt (ei laitossiivousta, ei suuria koneita käytössä)
- keittiöapulaisen työt (ei laitoskeittiötä vastaavaa työtä), ruokalistojen suunnittelussa ja ruoan valmistuksessa auttaminen

- tapahtumien ja retkien järjestelyt
- galleriavahtimestarin työt: gallerian avoinna pito, asiakaspalvelu, teosvälitys, näyttelyiden pystytys- ja purkutyöt, tilojen siisteydestä huolehtiminen, avajaisjärjestelyt, tiedottaminen (itsenäinen ja vaativa tehtävä, tämä palkkatuella)
- teatteriaavustaja: työ voi sisältää useita tehtäviä, joita voi rinnastaa avoimille työmarkkinoille, esim. markkinointi, asiakaspalvelu, aula- ja eteispalvelut, kahvio/ravintola/baarityöskentely, vahtimestarin tehtävät, dokumentointi, ääni- ja valotekniikan hallinta (palkkatuella)
- vahtimestarin apulainen: tilojen valvonta, pienimuotoiset kunnostustyöt, virasto/kauppa-asiointi, asiakkaiden vastaanotto ja neuvonta

Yhteistyötahot

- Toimimme tiiviissä yhteistyössä Satakunnan TE-toimiston, Satakunnan TYP:n ja Porin seudun Kuntakokeilun kanssa.
- Olemme solmineet Porin kaupungin kanssa kumppanuussopimuksen.
- Teemme yhteistyötä Winnovan, SataEdun, Suomen Yrittäjäopiston, Tredun, Hyrian, sekä Kankaanpään opiston kanssa oppisopimusten, koulutusopimusten sekä näyttöarvioiden parissa.
- Olemme osa Porin nuorten verkostoa, jossa on edustusta mm. oppilaitoksista, terveydenhuollosta, TE-toimistosta, Kuntakokeilusta, KELAsta, nuorisotyöstä, sosiaalipalveluista, poliisista, sekä useista kolmannen sektorin toimijoista.
- Avainaseman nuorten työpajan ohjausryhmä, jossa on jäseninä: Nuorisopalvelujen esihenkilö (Porin kaupunki), Työvoimasuunnittelija (Porin kaupunki), Palvelupäällikkö (TE-palvelut Satakunta), HT-tilintarkastaja, kouluttaja (Pyydönniemi Ky), Opettaja/kasvatus- ja ohjausala, sosiaaliala (Länsirannikon koulutus Oy Winnova) sekä rahastonhoitaja/sihtööri (Satakunnan hyvinvointi- ja kulttuuriyhdistysten tuki ry.)
- Ohjaamo Pori
- INTO – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
- jäsenyhdistykset
- paikalliset TYPO-hankkeet
- paikalliset nuorten parissa toimivat tahot (mm. Digiverstas, EIJÄ ry, Porin kaupungin nuorisoyksikkö)
- Coronaria
- Familiar

Toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi ja seuranta

Avainasemalla aloittavasta nuoresta ei saada ennakkoon juurikaan muuta tietoa kuin se, mitä nuori itse Avainaseman valmentajille tuottaa. Avainaseman yksilövalmentaja vastaa siitä, että jokaisesta nuoresta kerrytetään tietoa ja kirjauksia PAR-järjestelmään. PAR-järjestelmään kirjataan myös jokaisesta nuoresta se, mihin toimintoon hän siirtyy Avainasemalla vietetyn jakson jälkeen.

- määrällisten tavoitteiden toteutumista seurataan jatkuvalla asiakasmääräseurannalla
- nuorelle asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan yhdessä asiakkaan ja lähettävän tahon kanssa aktiivisesti koko pajajakson ajan

- työpajan toimintaa asiakasnäkökulmasta arvioidaan nuorille annettavan kirjallisen kyselylomakkeen kautta saadun palautteen kautta, sekä yksilökeskustelujen lomassa nuoren antaman palautteen myötä.
- työpajan toimintaa yhteistyötahojen näkökulmasta arvioidaan kerran vuodessa tehtävän kyselyn vastausten perusteella sekä tapaamisten ohessa käytyjen keskustelujen perusteella
- työpajan toimintaa ohjaa ja arvioi sille asetettu ohjausryhmä, johon on kutsuttu työpajatoiminnalle tärkeimpien toimijoiden edustajat
- tuloksellisuutta arvioidaan nuorelle asetetun suunnitelman toteutumisella
- vaikuttavuutta arvioidaan 3kk, 6kk, 12kk ja 24kk pajajakson jälkeen tehtävillä seurantakyselyillä
- työkaluina käytetään mm. PARty-tietojärjestelmää, Sovaria, Google Formsia, Excel- taulukointia, henkilökohtaisia valmennussuunnitelmia, yksilö- ja kolmikantakeskusteluja, sekä ryhmätapaamisia.

Toiminta pääsi alkamaan vuonna 2023 vasta syyskuussa, sillä odotimme hyvinvointialueen lopullista kantaa kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen. Tämän takia Avainasema ei ole vielä saanut kuin kolme palautetta toiminnastaan nuorilta, joiden jaksot ovat päättyneet. Tästä syystä palaute ei ole vielä anonyymiä tai riittävän kattavaa. Myöskään yhteistyötahoilta ei ole voitu vielä tässä vaiheessa pyytää arviota toiminnasta. Suullisessa palautteessa nuorten loppukeskusteluissa on korostunut kaikissa se, että nuoret ovat kokeneet Avainaseman valmentajien kanssa käydyt keskustelut hyödyllisiksi. Työntekijöiden ohjausta on pidetty sensitiivisenä, mukavana ja voimavaralähtöisenä. Työpaja on koettu kodikkaaksi ja sellaiseksi, jonne on helppo tulla, vaikka aikaisemmissa paikoissa olisi ollut haasteita.